Nr. 37 Krotoszyn, środa, dnia 10 maja 1939 rok 64

Przedpłata w Administracji 0,90 zł. miesięczn. z odnoszeniem do domu 1,— zł. miesięczn. przez pocztę 1,25 zł mies., kwartalnie 3,75 zł.

KROTOSZYŃSKI

Ceny ogłoszeń: 1 m/m jednołamowy na str. 1-szej 50 groszy, w tekście 45 gr Ogłoszenie na str. 4-tej 10 gr m/m.

ORĘDOWNIK POWIATOWY

URZĘDOWE PISMO INFORMACYJNE DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU KROTOSZYŃSKIEGO.

WYCHODZI W SRODY I SOBOTY.

Redakcja działu urzędowego — Starostwo w Krotoszynie, Tel. 39. Redakcja i Administracja: Drukarnia Krotoszyńska — Krotoszyn, Floriańska 1, Telefon 164

Krotoszyn — Koźmin — Kobylin — Sulmierzyce — Zduny — Pogorzela — Dobrzyca.

MOWA MINISTRA BECKA.

Geniusz Piłsudskiego stworzył Polskę mocy i ładu, Polskę cieszącą się szacunkiem świata, wiernq swemu słowu, oddaną sprawie pokoju, ale niezłomną i groźną, gdy w grę wchodzi Jej honor, Jej sława, Jej wolność.

Z odezwy Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego na dzień 12 maja 1939 r.

Huragany oklasków towarzyszyły słowom ministra Becka, stanowiącym wydźwięk jego przemówienia na forum sejmowym:

— „Pokój jest rzeczą cenną i pożądaną. Nasza generacja, skrwawiona w wojnach, napewno na okres pokoju zasługuje. Ale pokój, jak prawie wszystkie sprawy tego świata, ma swoją cenę wysoką, ale wymierną. My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę. Jest jedna tylko rzecz w życiu ludzi, narodów i państw, która jest bezcenna: tą rzeczą jest honor".

Lecz nie tylko wtedy, gdy min. Beck mówił o honorze naszym, grzmoty oklasków rozlegały się w sali obrad Sejmu. Frenetyczne oklaski wtórowały słowom min. Becka, popartym uderzeniem pięścią o pulpit, a stwierdzającym, że „OD BAŁTYKU POLSKA ODEPCHNĄĆ SIĘ NIE DA!" Wielokrotnie podczas półgodzinnego przemówienia odbrzmiewała sala uznaniem dla wywodów ministra, sam głosu nie wytężał, nie wychodził poza ton tego wielkiego spokoju, który daje jedynie głębokie przekonanie o słuszności i rzeczowej ścisłości tego, co się mówi.

Niezwykły widok przedstawiała izba poselska. Na ławach rządowych wszyscy ministrowie z premierem na czele; senatorowie z marszałkiem Senatu niemal wszyscy obecni; loża dyplomatyczna przepełniona; w loży prasowej, prócz polskich publicystów i sprawozdawców parlamentarnych, niezwykły zjazd korespondentów najważniejszych pism zagranicznych; na galerii dla publiczności pozajmowane wszystkie ławy i przejścia między nimi. Rzęsiste oklaski witają wejście min. Becka na trybunę, frenetyczne oklaski wtórują każdemu jego stwierdzeniu i każdej pointe w wywodach. Widać, że te słowa budzą natychmiastowy oddźwięk, że głęboko zapadają w dusze, że są wyrazem tego, co wszyscy tu obecni myślą i czują.

Bo też właściwie w tej mowie nie zostało zawarte nic, coby stanowiło dla Polaka coś nowego.

Była to konfrontacja stanowiska rządu Rzeczypospolitej ze stanowiskiem społeczeństwa. I to konfrontacja — zgodności obu stanowisk.

Było to stwierdzenia, że między tym, co robi rząd, a odczuciami i myślami polskiej opinii publicznej istnieje absolutna harmonia, pełna zbieżność poglądów.

I tylko w jednym miejscu mowy min. Becka jej słuchacze i czytelnicy wyczuwali coś nowego, coś wychodzącego poza ramy powszechnej świadomości. Wtedy, gdy min. Beck wspomniał, że w rozmowach z przedstawicielami Niemiec — poza znanymi już propozycjami — „bywały także różne inne aluzje, sięgające dużo dalej i szerzej"... Niewątpliwie nasza i zagraniczna opinia publiczna będzie bardzo zaciekawiona, o jakie to „aluzje" chodziło..., co w nich było takiego, że rząd je, jak wnioskujemy, z oburzeniem odrzucić musiał?

Poza tym główne elementy mowy min. Becka dotyczyły spraw, ogólnie nam znanych i naświetlały je z niepozostawiającą nic do życzenia otwartością i ścisłością.

W związku z tym podał min. Beck charakterystykę układu polsko-angielskiego, jego wytyczne i cele, podkreślając równocześnie wagę naszego sojuszu z Francją, który — jak się wyraził... stanowić powinien jeden z najistotniejszych czynników w strukturze politycznej Europy". Sejm i publiczność witały oklaskami te stwierdzenia.

Na tle tych stwierdzeń, dotyczących naszego stosunku do Anglii i Francji, zostały zobrazowane aktualne sprawy polsko-niemieckie po podaniu historycznego zarysu tych spraw od r. 1934 t. j. układu z Trzecią Rzeszą.

Z wytężoną uwagą czyta każdy Polak każde słowo ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitej, prostujące poglądy niemieckie na sprawę Gdańska i komunikacji przez Pomorze. Z uznaniem powita każdy Polak słowa naszego ministra, że Gdańsk „nie został wymyślony" w Wersalu, że racja bytu tego miasta polega na tym, że leży ono u ujścia Wisły, że nie wiadomo zaprawdę, o co obecnie Niemcom chodzi; czy o swobody ludności niemieckiej w Gdańsku, czy o sprawy prestiżowe, czy też o... odepchnięcie Polski od Bałtyku. Z niemniejszym uznaniem powita każdy Polak napiętnowanie określenia „korytarz" jako „sztuczny wymysł", boć przecież Pomorze to

(Dok. na str. 2)

NIEMCY NIE MAJĄ PRAWA

odwoływać się do plebiscytu.

Paryż. (PAT.) „Petit Parisien" w artykule wstępnym konstatuje, że w Berlinie kampania prasowa antypolska w dalszym ciągu trwa i że w sprawie Gdańska prasa niemiecka lansuje kiepską koncepcję plebiscytu.

Zbyteczną jest rzeczą stwierdzać, oświadcza „Petit Parisien", że tego rodzaju pretensja jest absolutnie nie do obronienia.

Rzesza niemiecka a chwilą zaborn Czech straciła wszelkie moralne prawo operowania argumentem o odwoływaniu się do wypowiedzenia się samej ludności.

Z drugiej strony podobny plebiscyt — pisze dziennik — byłby zupełnie bezprzedmiotowy. Gdańsk jest miastem o większości ludności niemieckiej, zarządzanym przez Niemców, którzy poza tym są narodowymi socjalistami. Chyba przesież nie powiedzą w Berlinie, że Gdańszczanie są mniejszością ciemiężoną przez własne władze.

POLITYKA SOWIECKA BEZ ZMIAN.

Londyn. (PAT) Agencja Reutera donosi: Rząd brytyjski otrzymał zapewnienie od komisariatu ludowego dla spraw zagranicznych, że w polityce sowieckiej nie nastąpią w związku z dymisją Litwinowa żadne zmiany.

* * *

Londyn. Rozmowy angielsko-sowieckie znajdują się obecnie — jak już donosiliśmy — w delikatnej i krytycznej fazie.

Rząd angielski nie chce najwidoczniej dopuścić do zerwania rokowań, skoro ambasador brytyjski w Moskwie w poniedziałek przed południem, przed rozpoczęciem konferencji z Mołotowem miał postawić przedewszystkim pytanie, czy Rosja stoi dalej na stanowisku zajętym na początku rozmów.

W tutejszych kołach politycznych zachowują dalej optymizm, że kompromis jest możliwy. W Londynie nie brak obserwatorów, którzy sądzą, że Rosja nie zechce obniżać swej stawki.

W odpowiedzi na interpelację w Izbie Gmin, w poniedziałek wieczór premier Chamberlain stwierdził, że „rząd brytyjski pragnie nawiązać z Rosją najściślejszą współpracę". Nie wiadomo, czy te słowa premiera nie dowodzą, iż Anglia zrewidowała nieco swoje poprzednie plany po nowinie o zawarciu sojuszu włosko-niemieckiego.

—o—

Dzień 12 maja w naszym mieście.

W dniu 12 maja b. r. w czwartą rocznicę śmierci śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego, odprawione będzie nabożeństwo żałobne w kościele poklasztornym o godz 10-tej z udziałem władz, wojska i delegacyj stowarzyszeń.

Na znak żałoby Narodowej wywieszane flagi należy opuszczać do połowy masztu i przewiązać krepą. Krepą też przysłonić należy podobizny Marszałka. Muzyka w lokalach publicznych nie licuje z powagą dnia.

O godzinie 19,30 wyruszy na ulicę miasta capstrzyk wojskowy. W chwili kiedy capstrzyk będzie przechodził koło pomnika Marszałka, władze i organizacje składać będą u stóp pomnika wieńce i kwiecie.

Po apelu wojskowym na Małym Majdanie, koło dworca kolejowego, uderzą o godzinie 20,40 werble, a po zapaleniu ogniska nastąpi o godzinie 20,45 trzyminutowa chwila ciszy, której początek i koniec oznajmi głos syreny.

Po chwili ciszy wysłuchamy wyjątków z pism Wielkiego Marszałka.

W dzień ten w zasadzie nie zaniechamy naszej codziennej pracy, a wglądając w nas samych, pogłębimy nasze uczucia narodowe i umocnimy nasze postanowienia służenia Ojczyźnie tak, jak nas uczył Wielki Marszałek.

GDAŃSK NIE JEST WYMYSŁEM WERSALSKIM.

Paryż. (PAT.) „Epoque" zamieszcza na czele numeru artykuł swego redaktora dyplomatycznego p. Rajmunda Cartier p. t.: „Wolne Miasto Gdańsk nie jest wymysłem Traktatu Wersalskiego".

W artykule tym o charakterze historycznym p. Cartier oświadcza, że deklaracja piątkowa była ściśle zgodna z prawdą historyczną.

Twórcą W. M. Gdańska nie był ani p. Clemenceau, ani prezydent Wilson, jak to sobie wyobrażają ludzie, nie znający historii poprzedzającej r. 1918

Król polski Kazimierz Jagiellończyk, wyrwawszy Gdańsk z pod Krzyżaków, nadał mu statut, zawierający bardzo szeroką autonomię. Gdańsk rozkwitł pod opieką Polski i przez 3 i pół wieków podróżnicy, którzy zwiedzali Gdańsk, podziwiali jego bogactwo.

Kończy swój artykuł wskazaniem, że kanclerz Hitler próbuje domagać się dzisiaj Gdańska w imię woli jego ludności. Argument ten stracił całą swoją wagę moralną, gdy p. Hitler dokonał zaboru 8 milionów Czechów, którzy bynajmniej nie pragnęli stać się Niemcami, niezależnie jednak od tego i tak argument nie nie rozwiązałby kwestii, ponieważ wola 300,000 ludzi nie jest dostateczną racją na to, aby dopuszczać do zagrożenia niepodległości naród o 35 milionach ludności.

—o—

Mowa Ministra Becka.

(Dokoń.)

„odwieczna ziemia polska", a nie mamy powodu umniejszać naszej suwerenności na naszym własnym terytorium"...

Z tym samym uznaniem, jak w piątek izba poselska, powita każdy Polak stwierdzenie min. Becka, że przesłankami, by pokój miał realną wartość, muszą być; pokojowe zamiary i pokojowe metody postępowania.

Mowa naszego sternika polityki zagranicznej nie zamyka więc drzwi do zabiegów, zmierzających do utrzymania pokoju. Zabiegi te — rzecz jasna — mogą być podjęte tylko na podstawach, wyłuszczonych przez min. Becka, a nie na propozycjach, wysuniętych przez rząd Rzeszy.

Oczywiście czasokres, kiedy polskie władze mają wejść na drogę pertraktacji, musi być wyłącznie im pozostawiony. Nie sądzimy jednak, by były one możliwe, względnie rokowały szanse powodzenia w okresie podważonego wielce zaufania do ewentualnego partnera. Przywrócenie atmosfery ufności wydaje nam się koniecznym warunkiem wszczęcia rozmów i znalezienia w nich wspólnego języka. Pertraktować można z nadziejami dogadania się, gdy zaistnieją istotne gwarancje ze strony Niemiec, dowodzące czynami, że Rzesza stanęła również na gruncie i zamiarów i metod prawdziwie pokojowych. Bo jak to min. Beck powiedział, musimy się jeszcze z doświadczeniem ostatnich tygodni.

Bo — by powtórzyć za min. Beckiem — my chcemy pokoju i uważamy go za „rzecz cenną". Ale... ...nie znamy pokoju za wszelką cenę". Jesteśmy gotowi!!! Za rzecz bowiem bezcenną uznajemy — honor Rzeczypospolitej

I z tej bezcennej rzeczy nie uronimy ani uncji, ani atomu.

Bóg powierzył dziś honor Polaków Wodzowi Naczelnemu Marszałkowi Śmigłemu.

Dokoła Niego się skupiamy, by pod jego przewodem nieść hasło honoru na sztandarach naszych wojsk tam, gdzie tego będzie potrzeba.

TERMIN SUBSKRYPCJI P.O.P. DLA ZIEMIAN

przedłużony.

Warszawa. Termin subskrybowania POP. dla rolników, właście. gospodarstw większych niż 100 ha przedłużony został do 15 bm., a to ze względu na okres przednówkowy. Termin wpłat dla tych rolników ustalony zostanie osobno przez p. ministra skarbu zależnie od wskazań ogólnej polityki zbożowej.

Jak się dowiadujemy, o przedłużenie terminu subskrypcji starają się również rolnicy, właściciele gospodarstw mniejszych. W związku z przesunięciem terminu subskrypcji dla większych rolników do 15 go mają wyniki subskrypcji w całym szeregu województw o charakterze wybitnie rolniczym należy uważać za niesatateczne.

Odroczenie przemówienia gen. Berbeckiego.

Warszawa. Zapowiedziane na poniedziałek przemówienie radiowe generalnego komisarza POP. gen. L. Berbeckiego nie zostało wygłoszone. Data wygłoszenia tego przemówienia nie została jeszcze ustalona.

Odłożenie przemówienia tłumaczy się tem, że gen. Berbeki pragnie przedewszystkiem złożyć raport o przebiegu akcji subskrybcyjnej i jej wynikach Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi, który interesuje się bardzo dokładnie sprawą pożyczki.

Pan Marszałek Śmigły-Rydz osobiście zadecyduje o rozdziale wpływów, ściągniętych z pożyczki, na użytek poszczególnych działów lotnictwa i obrony przeciwlotniczej. Ani grosz z tych wpływów, które obliczane są na 400 milionów złotych, nie pójdzie na inne cele.

Uruchomienie dojrzewalni bananów w Gdańsku.

W tych dniach uruchomiono w Gdańsku pierwszą dojrzewalnię bananów. Może ona przerabiać miesięcznie 50.000 klg owoców. Powstanie tej dojrzewalni stanowić będzie pewną konkurencje dla zakładów tego rodzaju istniejących na terenie portu gdyńskiego. Zasadniczo nowa dojrzewalnia ma zaopatrywać tylko wewnętrzny rynek gdański, tem niemniej jest tendencja, aby utrzymać zezwolenie i na wysyłkę bananów do Polski.

Wprawdzie import bananów skoncentrowany jest dodychczas w Gdyni, tym niemniej z ogólnych kontyngentów przywozowych, importerzy gdańscy otrzymują 10%. Starają się oni obecnie o zwiększenie kontyngentów co z uwagi na interesy przemysłu gdyńskiego, nie należałby obecnie uwzględniać.

Dozbrojmy Polskę na Morzu!

Notowania giełdy zbożowej w Poznaniu.

z dnia 9 V. 1939 r. za 100 kg.

Żyto		14 85	15.10
Pszenica		21,—	21,50
Jęczmień		19 25	19.75
Owies		17,10	17.50
Mąka żytnia gat. I	0—55%	24,25	25,—
M. pszen. g. I	0-50%	35,75	38,25
M. pszen. g. IA	0-65%	33,—	35,50
Otręby żytnie		12.25	13,25
Otręby pszenne		14.50	15,—
Groch Folgera		27,—	29.—
Groch Wiktoria		33,—	36.—
Gorczyca		55.—	58.—

Zainteresowanie polską produkcją w Kanadzie.

W związku z sytuacją polityczną w Europie, należy zaznaczyć, że zarówno publiczność kanadyjska, jak i sfery handlowe odnoszą się do niemieckich, włoskich i japońskich towarów z wyraźną niechęcią. Niektóre branże handlowe i przemysłowe były ostatnio tak stanowczo nastawione przeciwko nabywaniu towarów niemieckich, że nobyłały się od nabywania towarów nawet w wypadku, gdy ich cena była niższa od wyrobów innych krajów.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że z chwilą nastania odprężenia import Kanady ulegnie poważnemu ożywieniu, co nie będzie bez wpływu na wzmożenie naszego eksportu do tego kraju, zwłaszcza że importerzy kanadyjscy objawiają ostatnio żywe zainteresowanie polską produkcją.

Na dozbrojenie lotnicze.

Nasilenie ofiarności społeczeństwa na terenie powiatu krotoszyńskiego stale wzrasta. Płyną dary w gotówce, w papierach wartościowych i w kosztownościach świadczące o patriotycznych objawach obywatelskiej lojalności.

Złożyli ofiary:

P.P. Józefa Przyłuska z Łagiewnik 3.000,— zł, Wawrzyn Nowicki Krotoszyn skład rowerów, ul. Zdunowska 19. 100,— zł, Jan Czuhak II z Dąbrowy w gotówce 50,— zł i 4 srebrne monety niemieckie, Ludwik Nowaczkiewicz Krotoszyn, Rynek 26 w gotówce 50,— zł, N N. 20,— zł gotówką, 1 złotą obrączkę ślubną i 2 srebrne krzyże odznaczeniowe, Jakub Wiener z Krotoszyna ul. Krótka 2. 20.— zł, Władysław Kaczyński, spedytor w Krotoszynie ul. Koźmińska 10. 20,— zł, Maria Sembereska w Krotoszynie ul. Koźmińska 1 a 20,— zł, Lubiński Antoni Krotoszyn 20,— zł, Knychała Ignacy Krotoszyn 20 zł, Władysław Jurz, administrator Konarzew 25,— zł, Składka Pracowników Dworu Konarzew: Sielska Maria 13,— zł, Ważeński Hieronim 5,— zł, Wężańska Władysława 5,— zł, Stondzik Stanisław 5,— zł. Paterkówna Stanisława 5,— zł razem 38,— zł, Koło Stronnictwa Ludowego w Lutogniewie 10,— zł, Marcin Chrzępa, handlarz domokrążny w Krotoszynie, Piastowska 21 5,— zł, Kółko Rolnicze Osadników Obra Stara 11 — zł, Jakub Morski Krotoszyn Krótka 2 10,— zł, Ochotnicza Straż Pożarna Starygród 2,40 zł. Robotnicy Betoniarni Miejskiej Z Z Z. 15,17 zł, Władysław Ciężyński z Ustkowa 1 złotą papierośnicę i 2 złote obrączki ślubne, Kozal Franciszek Konarzew 5 kopert srebrnych od kieszonkowych zegarków, Marek Jan Dąbrowa monety niklowy 13,35 m o 1/2 m w srebrze, Pawlak Paweł kupiec w Krotoszynie monety srebrne 62,50 marek niemiecek. Janina Wastakówna, właścicielka kina „Świt" w Koźminie 1 złoty pierścionek i 2 srebrne naszyjniki po 1 m długości, Soszyński w Dąbrowie 7 monet srebrnych o 2 miedziane numizmatyczne. Kazimiera Knajzel — Konarzew 1 srebrny pierścień i monety srebrne 53,50 marek niemieckich. Uczeń klasy 1 szej Państw. Gimnazjum Zbigniew Zietek w Krotoszynie monetę srebrną 3 m. i 10 fen. niklowe. 14 letni Stanisław Jasik z Krotoszyna Stawna 61, jedną monetę srebrną, koronę austracką.

W papierach wartościowych złożyli:

W obligacjach 4 proc. Poż. Konsolid. p.p. Kazimierz Sierszulski Pogorzela 100, zł, Bank Ludowy w Krotoszynie 100,— zł, Dyr. Bolesław Zbierski w Krotoszynie 100,— zł. W obligacjach 6 proc. Poż. Narodowej Żeński Związek Strzelecki Krotoszyn 50,— zł. Maria Wesołowiak Głuchów 50,— zł. Klara Mądroszkiewiczowa Krotoszyn Kaliska 23. 50,— zł. i Kasperski Władysław Leśn. Lila 100 zł.

Dalsze ofiary przyjmuje Krotoszyński Obwód Powiatowy L.O.P.P. w Starostwie.

Komunikat

Uroczystości żałobne w dniu 12 maja 1939 r. w szkołach powszechnych.

Dzień 12-go maja b. r. jako czwartą rocznicę śmierci Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, uczci cały Naród poważnym skupieniem myśli oraz serdeczną pamięcią o życiu i czynach Wielkiego Wodza, który choć odszedł na zawsze przewodzi nam nadal zaszczepiwszy Swe wielkie idee w naszych umysłach i naszych sercach.

Dzień 12 go maja, dzień żałoby narodowej, powinna szczególnie głęboko przeżyć młodzież przez wspomnienia o Wielkim Nauczycielu i Wychowawcy całego Narodu oraz przez uświadomienie sobie tych prawd, które w ciągu swego znojnego życia głosił i w czyn wprowadzał.

Jeden wśród nich posiada niezwykłe znaczenie i obowiązuje każdego Polaka: HONOR i SŁUŻBA WIERNA RZECZYPOSPOLITEJ.

Niech młodzież nasza dobrze zrozumie, że te wartości, które ku podziwowi obcych ujawnia nasz Naród w dobie obecnej próby dziejowej, zawdzięczamy przede wszystkim Temu, który Polskę odbudował i przygotował do wielkich przeznaczeń.

W dniu 12-go maja młodzież szkolna weźmie udział ze sztandarami w nabożeństwach żałobnych organizowanych w ramach ogólnych uroczystości lub też w szkolnych nabożeństwach żałobnych zależnie od warunków miejscowych.

Po nabożeństwach szkoły zorganizują uroczystości żałobne w myśl ogólnych wytycznych a następnie podejmą normalną pracę.

W miarę możliwości młodzież wysłucha specjalnych audycji organizowanych przez Polskie Radio.

W dniu 12-go maja, na wszystkich budynkach szkolnych, należy wywiesić flagi państwowe opuszczone do połowy masztu i przewiązane krepą.

Sztandary szkolne powinny być przewiązane, a portrety Marszałka Piłsudskiego obwiedzione krepą.

Powyższe zarządzenie Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje PP. Kierownikom Szkół do wiadomości i wykonania.

(—) Wł. Jurasz, inspektor szkolny

Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej Subskrybowali.

Mieszkańcy miasta Zduny:

Obalek Piotr st. ślusarz 100,— zł. Olejniczak Franciszek pom. biur. 100,— zł, Kokot Jan ślusarz 100,— zł, Grocholski Jan ślusarz 100,— zł, Krzyżanowski Roman ślusarz 100,— zł, Respondek Jan elektromonter 100,— zł, Franz Fryderyk rymarz 100,— zł, Schräder Otton stolarz 100,— zł, Mateski Józef robotnik 100,— zł, Wietseki Franciszek gotowacz w cukrowni 100,— zł, Skrzypczak Piotr kotlarz 100,— zł, Szymura Sylwester gotowacz w cukrowni 100,— zł, Kaczmarek Franciszek kowal 100,— zł, Skrzypczak Józef szofer 100,— zł, Szwaski Bolesław robotnik 100,— zł. Grzybowski Michał elektromonter 100,— zł, Komorowski Stanisław ogrodnik 100,— zł, Bielawny Jan emeryt (4 x 3 proc. bon OPL) 80,— zł. Stach Józef robotnik (4 x 3 proc. bon OPL) 80,— zł, Skrzypczak Stanisław kowal (3 x 3 proc. bon OPL.) 60,— zł, Szklarek Józef robotnik (3 x 3 proc. bon OPL.) 60,— zł, Skitek Wacław tokarz (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Jasiński Jan ślusarz (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Ratajczak Antoni murarz (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł. Pacholski Jan ślusarz (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Marszałek Stanisław (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Wojciechowski Jan robotnik (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Dąbrowski Franciszek robotnik (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Szwajda Władysław cieśla (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Marszałek Stanisław II. robotnik (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Strenbel Jan robotnik (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Jaskulski Ignacy robotnik (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł. Stęczniewski Ludwik robotnik (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Kulisz Jan kotlarz (3 x 3 proc. bon OTL) 60,— zł. Ziajka Jan robotnik (3 x 3 proc. bon OPL) Chady Franciszek robotnik (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Grocholski Władysław ślusarz (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Grzybowski Michał elektromonter (3 x 3 proc. bon OPL) 60,— zł, Valentin Maksym gotowasz w cukrowni (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Broda Józef kowal (2 x 3 proc. bon OPL) 40.— zł, Kühn Karol robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Karwik Ludwik robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Wachowiak Józef robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Marciszak Jan robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Białas Piotr robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Dutkiewicz Ludwik ślusarz (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Janiak Paweł robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Kondziela Stanisław robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Wojciechowski Stefan robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Szymanowski Walenty robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Olesiak Marcin robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Hutta Józef robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Prussalkiewicz Antoni robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40.— zł, Paszek Stanisław robotnik 2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Kubicki Jan robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Olejniczak Antoni woźnica (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Olesiak Walenty robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Kaźmierczak Ignacy robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Panek Stanisław robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Kubeczka Marcin robotnik (2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł, Szymczak Stanisław robotnik 2 x 3 proc. bon OPL) 40,— zł. Ratajczak Walenty robotnik (3 proc. bon OPL) 20,— zł, Rusnak Walenty kowal (3 proc. bon OPL) 20,— zł. Wurmański Stanisław robotnik (3 proc. bon OPL) 20,— zł. Dziechowicz Wojciech kotlarz (3 proc. bon OPL) 20,— zł, Basiński Michał kotlarz (3 proc. bon OPL) 20.— zł. Chudy Ludwik robotnik (3 proc. bon OPL) 20,— zł, Chudziński Stanisław kotlarz (3 proc. bon OPL) 20,— zł, Valentin Jadwiga robotnica (3 proc. bon OPL) Durzewski Antoni robotnik (3 proc bon OPL) 20,— zł. Włodarczak Jan robotnik (3 proc. bon OPL) 20,— zł, Nowak Piotr robotnik (3 proc. bon OPL) 20,— zł. Kawecka Maria robotnica (3 proc. bon OPL)

III. mieszkańcy gminy Krotoszyn:

Sikora Andrzej rolnik z Bladek (3 proc. bon OPL) 20,— zł, Ziajka Stanisław rolnik z Lutogniewa (3 proc. bon OPL) 20,— zł, Właśniak Jan rolnik z Gorzupi (3 proc. bon OPL) 20,— zł, Balamącek Jan rolnik z Rosnek (3 proc. bon OPL) 20,— zł.

VI. mieszkańcy miasta Sulmierzyc: Nakiewicz Stanisław piekarz 100,— zł.

Poznańskie targowisko miejskie

Poznań, dnia 9 V. 1939.

Płacono za 100 kg. żywej wagi.

WOŁY: Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgowe	60— 66
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	52— 54
Mięsiste tuczone starsze	40— 44
Miernie odżywiane	34— 38

BUHAJE: Wytucz. pełnomięsiste	60— 66
Tuczone mięsiste	48— 52
Nietuczone, dobrze odżywiane starsze	40— 46
Miernie odżywiane	34— 38
KROWY: Wytucz. pełnomięsiste	60— 66
Tuczone mięsiste	46— 54
Nietucz. dobrze odżywiane	40— 42
Miernie odżywiane	22— 30
JAŁOWICE: Wytucz. pełnomięs.	
Tuczone mięsiste	
Nietuczone dobrze odżywiane	40— 44
Miernie odżywiane	34— 38
CIELĘTA: Najprzedniejsze cielęta wytuczone	80 — 90
Tuczone cielęta	70— 76
Dobrze odżywiane	58— 68
Miernie odżywiane	44— 56
ŚWINIE: Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	102—104
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	98—100
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi	92— 96
Maciory późne kastraty	

Giełda pieniężna.

z dnia 8. V. 1939 r.

Bank Polski płacił za:

dolary amerykańskie	5,30,00
dolary kanadyjskie	5,26,50
floreny holenderskie	283 60
franki francuskie	14.02
franki szwajcarskie	118,90
funty angielskie	24.79
guldeny gdańskie	99.75
belgi belgijskie	90,40
korony duńskie	110,50
korony norweskie	124.35
korony szwedzkie	127.45
liry włoskie	17.00
marki fińskie	10 70
marki niemieckie srebrne	78 —

Wykaz

ofiarodawców na Fundusz Obrony Narodowej, Kółko Rolnicze w Zdunach Członkowie.

1. Ronschke Feliks	1,— zł
2. Klaskala Jan	0,50 zł
3. Wawrzyniak Antoni	3,— zł
4. Kmiecik Wojciech	2,— zł
5. Kiersek Piotr	2,— zł
6. Zimny Andrzej	4,— zł
7. Pasek Wincenty	2,— zł
8. Pondel Marcin	1,— zł
9. Graf Franciszek	1/4 50 zł
10. Morgiel Antoni	1,— zł
11. Szyja Piotr	2,— zł
12. Karolewski Augustyn	5,— zł
13. Stelmaszyk Józef	5,— zł
14. Szyrnel Leon	2,— zł
15. Półrolniczak Franciszek	1,— zł
16 Grobelwicz Józef	5,— zł
17. Nowak Jan	1,— zł
18. Dutkiewicz Ignacy	1,— zł
18. Walenczak Józef	1,— zł
20. Szyrnel Józef	2,— zł
21. Waldowski Stanisław	0.50 zł
22. Ostach Maria	0,50 zł
23. Streubel Franciszek	1,— zł
24. Fąferko Władysław	2,— zł
25, Grobelny Antoni	1,— zł
26. Skrzyneski Franciszek	2,— zł
27. Kuszaj Karol	5.— zł
28. Markowski Franciszek	5,— zł
29. Szymanowski Stanisław	1,— zł
30. Bisławny Stanisław	1,— zł
31. Nowacki Jan	1.— zł
32. Korgiel Herman	5 — zł
33. Dziewczyński Stanisław	1,— zł
34. Sięczkowski Adam	1,— zł
35. Połamany Stanisław	5,— zł
36. Dudek Wojciech	2,— zł
37. Horyza Jan	2,— zł
38. Szlosek Stanisław	1,— zł
39. Szczuraszek Michał	1.— zł
40. Chrobot Wawrzyn	0 50 zł
41. Grobelwicz Jan	1,— zł
42. Stroiński Walenty	1.— zł
43. Jaś Józef	0,50 zł
44. Łakomy Jan	1.— zł
45. Jakaski Tomasz	1,— zł
46. Juskowiak Stanisław	1.— zł
Razem	86,— zł.

Powyższa suma została wpłacona dnia 20. 4. 1939r. F.O.N. na konto PKO Nr. 6.

Kronika miejscowa.

OGŁOSZENIE

W piątek, dnia 12 maja 1939r. przypada czwarta rocznica zgonu I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

W dniu tym odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele pokalsztornym o godzinie 10-tej dla przedstawicieli władz, urzędów, organizacji i społeczeństwa.

Szanownych Obywateli miasta Krotoszyna proszę o wywieszanie flag państwowych do połowy masztu i przewiązanych krepą. Również w dniu tym należy krepą przesłonić podobiznę Józefa Piłsudskiego.

Urządzanie muzyki oraz zabaw w lokalach rozrywkowych w dniu 12 maja 1939r. jest zakazane.

Krotoszyn, dnia 9 maja 1939 r.

BURMISTRZ
Fenrych.

Jazda promieniowa.

Automobilklub w Krotoszynie urządza w dniu 18 maja rb. II. Jazdę Promieniową, podzieloną na pięć następujących promieni Zduny, Kobylin, Koźmin, Rozdrażew i Ostrów.

Cała długość trasy wynosi około 160 km. Po zakończeniu jazdy odbędzie się próba zrywu, hamowania i jazdy tyłem. Początek o godz. 11-tej.

Subskryb. w miejsc. bankach.

Na P.O.P. subskrybowano w miejscowych bankach zł. 137 560.— a mianowicie w K. K. O. m. Krotoszyna subskrybowało 396 subskrybentów na kwotę zł. 76 560,— w Banku Ludowym 78 subskrybentów na zł. 47 720,— i w Banku Spółdzielczym 70 subskryb. na zł. 13,280,—.

Funkcjonariusze Pol. Państw. na P. O. P. i F. O. N.

Funkcjonariusze Pol. Państwowej w Krotoszynie subskrybowali na P. O P. 3 080,— zł, na F.O N. w gotówce 196,— zł i w obligacjach 390,— zł.

Pierwszą Zabowę Wiosenną

w tym roku urządza Poestowe Przysp. Wojsk. w niedzielę 14 maja rb. w Leśniczówce — połączoną ze strzelanie dla Pań i Panów o cenne premie. Poza tym szereg niespodzianek uprzyjemni nam pobyt na świeżym powietrzu.

Za parę groszy wygrać można piękne rzeczy w loterii fantowej. Nie wątpimy że ta pierwsza zabawa spotka się z ogólnym uznaniem i cieszyć się będzie dużą frekwencja.

Podczas zabawy koncertować będzie doskonała orkiestra wojskowa. Wszyscy na rendez vous do Leśniczówki.

Kino „Kristof".

Filmowy end zrealizowany milionowym kosztem! Film ten musi zadziwiać świat. Wspaniały epos o największym bohaterze wszystkich czasów Admirale Nelson TRAFALGAR Wstrząsającą w swym realiźmie bitwa morska o której mówią wieki. W rol. gł. Freddie Bartholomew Ceny zniżone. Przedstawienia wtorek 8.45, środa 6, 8.45, czwartek 8.45.

Sprostowanie.

W numerze 34 Krot. Orod. Pow. pisaliśmy o subskrypcji pewnego właściciela pokaźnych nieruchomości 1. bonu na 20 zł.

Ponieważ dochodzą nas wieści że wspomnianym obywatelem ma być p. Kaczyński Wład. podajemy, że pogłoski te są nie prawdziwe, ponieważ p. Kaczyński subskrybował w K.K.O. 800,— zł.

Tydzień P. B. K.

Polski Biały Krzyż pod protektoratem Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego-Rydza.

Współpracuje on z Armią nad szerzeniem oświaty i kultury w wojsku, a jednocześnie dąży do spełnienia doniosłego zadania zespolenia społeczeństwa z Armią. Oświata i kultura żołnierza, jego honor i poczucie obowiązków obywatelskich — to troska i cel Polskiego Białego Krzyża to jednocześnie — jakże obszerny — zakres jego prac, wszędzie tam, gdzie w żołnierskim trudzie i znoju wykuwane są niezbędne wartości obrońców Rzeczypospolitej.

Obywatele! Polski Biały Krzyż, którego najwyższym protektorem jest Edw. Śmigły Rydz — zwraca się do serc tych wszystkich, którym drogi jest żołnierz, aby czynem i ofiarą przyczynili się do spełnienia zadań białokrzyskich.

W okresie Tygodnia PBK. na terenie Krotoszyna odbędą się następujące imprezy.

Dancing w kawiarni „Wielkopolanka" we czwartek dnia 11 maja br. od godz. 17-tej.

W niedzielę dnia 14 maja 1939 r. zbiórka uliczna.

W niedzielę dnia 14 maja br. odbędzie się w parku miejskim koncert orkiestry wojskowej od godz. 12 do 13-tej.

Ze względu na tak wzniosłe cele P.B.K. niechaj niczyje serce nie pozostanie głuche! Pamiętajmy — potęga i przyszłość Polski żądają tego od nas!

Zarząd P.B.K.

Gościnny występ Teatru Narodowego w naszym mieście.

W sobotę dnia 13 maja 1939r. o godz. 20,30 punktualnie w sali Hotelu Wielkopolskiego odbędzie się przedstawienie Teatru Narodowego z Poznania. Odegrana zostanie jedna z najlepszych komedii jakie ukazały się w ostatnich 10-ciu latach na scenach polskich, p.t. „SUBRETKA" Komedia ta cieszyła się wprost rekordowym powodzeniem w Warszawie, Poznaniu i Łodzi. Autor wprowadza nas w świat amerykańskich milionerów z wszystkimi ich słabościami i fantazjami. W Teatrze Narodowym komedia ta otrzymała bardzo dobrą obsadę. W roli Francoise studentki iniwersytetu paryskiego, która aby wyratować nkochanego z opresji finansowej i dopomóe jego rodzinie godzi się zostać subretką w jego domu do czasu wybrnięsia rodziny z kłopotliwej sytuacji finansowej, zobaczymy znakomitą artystkę Karolinę Sroczyńską która w tej roli podbije serca widowni. W roli bogatego przemysłowca Carringtona zobaczymy świetnego aktora Romana Tańskiego artystę teatrów warszawskich. Syna jego grać będzie Marian Mirski, córkę Celina Romińska a dobrą i wierną żoneczkę zagra nam Zenobia Jaroszewska. Niedoszłą narzeczoną Eryka odtworzy z wdziękiem Maria Wolińska. W pozostałych rolach zobaczymy: Jana Malinowskiego, Mariana Nowakowskiego i innych. Komedia jest bardzo wesoła, akcja bardzo ciekawa, a całość pozostawia niezatarte i miłe wrażenie.

O godz. 16-tej tego samego dnia zapobiegliwa dyrekcja przygotowała i dla naszych najmłodszych pociech miłą rozrywkę. Zobaczą tym razem grzeczne dzieciaki śliczną bajkę Grimma pod. tyt. „CZERWONY KAPTUREK". W bajce bierze udział cały zespół artystyczny Teatru Narodowego. Bilety wcześniej nabyć można na przedstawienie wieczorne w Księgarni p. Pitki, a na przedstawienie po południowe na godzinę przed rozpoczęciem przy kasie w teatrze.

Plenarne Zebranie Koła Śpiewaczego „Harmonia"

Koło Śpiewacze „Harmonia" zawiadamia swych członków o plenarnym zebraniu, które odbędzie się w czwartek 11-go bm. o godz. 20,15 w hotelu „Pod Białym Orłem". Na zebraniu tym delegaci naszego Koła wygłoszą sprawozdania ze zjazdu delegatów Okręgów Wielkopolsk. Związku Śpiewaczego, który odbył się w niedzielę, dnia 7 bm. w Poznaniu. Zwracamy się również z apelem do dobrej woli wszystkich sympatyków doceniających ogromne wartości śpiewu, aby przez czynny udział w chórach śpiewaczych przyczyniali się do krzewienia polskości na tak ważnej placówce pogranicznej.

Jarmark w Koźminie.

W czwartek, dnia 11 maja 1939 r. odbędzie się w mieście Koźminie jarmark na konie i bydło.

Pożar.

Dziś nad ranem o godz. 3,30 powstał na szkodę Wnttkego Ad. w Izbicznie pożar, który strawił doszczętnie stodołę wraz z maszynami i narzędziami rolniczymi.

Poszkodowany oblicza straty na zł. 5,500,— które pokryje Zakład Ubezpieczeń Wzajemn. w Poznaniu.

PŁYN
neutralizujący
DO MASEK
MASKI PRZECIWGAZOWE
PROWIZORYCZNE
poleca
Drogeria Pod Łabędziem
L. Wąsowicz
KROTOSZYN

Każdy Polak
powinien pić PIWA
BROWARÓW POLSKICH
jak:
BOJANOWSKIE — POZNAŃSKIE — ZWIĄZKOWE TYSKIE — GÓRNOŚLĄSKIE — GRODZISKIE
które dostarcza
Hurt. Piwa i Wyłw. Wód Mineralnyc
Włodysłow Prywer
Rynek 14. KROTOSZYN Telef. 92

Krotoszyńska Fabryka Maszyn Odlewnia Żelaza i Metali
w Krotoszynie ul. Piotra Wawrzyniaka
przyjmuje wszelkie prace jak:
odlewy w/g. nadesłanych modeli wzorów, szkic i rysunków.
Ceny konkurencyjne. Obsługa fachowa.

Maski Przeciwgazowe
prowizoryczne
przepisowe (30 warstw gazy.)
Płyn neutralizujący do masek poleca
„ZIELONA DROGERIA"
Kazimierz Bajerlein.

PRZETARG Nr. IV/1/39.

Oddział Drogowy P. K. P. w Jarocinie ogłasza przetarg nieograniczony na roboty brukarskie przewidziane do wykonania na stacji Środa i Krotoszyn.

Termin wykonania robót w okresie do 30 czerwca 1939 r. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 20 maja 1939 r. o godzinie 11-tej w biurze Oddziału Drogowego Jarocin.

Oferta sporządzona zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi warunkami przetargów powinna być przed terminem rozpoczęcia przetargu włożona do skrzynki ofertowej w Oddziale Drogowym Jarocin albo powinna być nadesłana pocztą.

Przed złożeniem oferty oferent może zaznajomić się z „Ogólnymi warunkami przetargowymi", z przepisami o składaniu wadiów i zabezpieczeń, ogólnymi warunkami wykonywania robót, warunkami technicznymi, kosztorysami i innymi szczegółami dotyczącymi robót w biurze Oddziału Drogowego Jarocin w godzinach urzędowych.

Oferta obowiązuje oferenta do dnia 1 listopada 1939 r.

Naczelnik Oddz. Drogowego
(Inż. C. Nassalski).

DO PIERWSZEJ KOMUNII SW.

POLECAMY:

Ubranka
Sukienki
Materiały
Bieliznę
Pończochy
Rękawiczki
Torebki
Wstążki
Koronki...

„BAZAR" W. TYKOCINSKI

KROTOSZYN
Rynek 27 Tel. 36.

Pierwszorzędny Magazyn Mód.

MATERIAŁY: na suknie, kostiumy, komplety i płaszcze damskie
MATERIAŁY: na ubrania, spodnie i męskie palta

Jedwabie najnowsze desenie

Firany — Chodniki — Dywaniki — Inlety — Spodkowe — Płótna wszelkich szerokości — Gotowe płaszcze damskie najnowsze fasony.

Zaprasza do oglądania bez obowiązku kupna znana z dobrych jakości i tanich **STAŁYCH CEN.**

Firma
Alfons Herdach, Krotoszyn
RYNEK nr. 10.

Augustyn Pflantz
Krotoszyn
Telefon 125 Rynek 31
Towary kolonialne i delikatesy
Wina - Wódki - Likiery.
hurt — — detal

Rozbrojmy Polskę na Morzu.

Gotówką zł. 11.-
reszta na 12 miesięcy
na takich warunkach nabyć możesz doskonały aparat, ob. anast. f.4,5 mig. Compur, format zdjęć 6×9 cm
"Kodak" Vollenda 620
Rewelacyjne błony "Kodak"
Panatomic-X
DROGERIA POD ŁABĘDZIEM
Perfumeria - Skład farb i tapet
L. Wąsowicz
Telef. 129. KROTOSZYN, Rynek 13.

Studebaker-Erskine
(4 osobówka)
gotów do jazdy sprzedam.
CENA 800 — złotych.
Zgłoszenia ul. Benicka 4a.

POKOJ UMEBLOWANY
od zaraz lub później
do wynajęcia
Zgłoszenia do Redakcji Krot. Oręd. Powiat. ul. Floriańska 1.

M. CZUBEK i S-KA ODDZ. KROTOSZYN
Telefon nr. 79 Telefon nr. 79
(CEGIELNIA W KROTOSZYNIE - STARYM)
POLECA:
DRENY OD 1½ — 10 CALI PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI ORAZ CEGŁĘ PUSTAKI, SUFITÓWKĘ, DACHÓWKĘ KARPIÓWKĘ I TARNOWIANKĘ.

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ — HANDLU I PRZEMYSŁU!

Koks - smołę - karbolineum

PO CENACH NAJNIŻSZYCH POLECA

Gazownia Miejska w Krotoszynie

Przy większym odbiorze ceny specjalne

Za redakcję odpowiedzialny: Kazimierz Reszelski Krotoszyn, ul. Floriańska 1. Zakład i miejsce odbicia, Drukarnia Krotoszyńska, Krotoszyn Floriańska 1. Tel. 164. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. — Wydawnictwo nie odpowiada za niedostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych egzemplarzy.